

International Holocaust Remembrance Alliance
Меѓународна алијанса за сеќавање на Холокаустот

Усвоена од:

Работната група за меморијални музеи, Амстердам, јуни 2011 год.

Меѓународниот комитет за меморијални музеи, Париз, октомври 2011 год.

International Memorial Museums Charter

Меѓународна повелба за меморијални музеи

Вовед

Меморијалните музеи имаат задача да го заштитат достоинството на жртвите на сите форми на експлоатација и, одејќи над вообичаените поуки од историјата, да обезбедат дека толкувањето на политичките настани инспирира критичко и независно размислување за минатото.

Токму затоа време е меморијалните музеи, како уникатна форма на музеи на современата историја, да постигнат разбирање за меѓусебна соработка на национално и на меѓународно ниво.

Организациската рамка потребна за меѓународен конзорциум на вакви музеи веќе е создадена.

Мисијата на Меѓународната алијанса за сеќавање на Холокаустот е да даде поддршка на институциите кои организираат комеморации за жртвите на нацизмот, како и да даде поддршка за зачувување на историските места, извори и артефакти, во склад со целта и духот на Декларацијата од Стокхолм.

Мисијата на Меѓународниот комитет за меморијални музеи (МК МЕМО) е, преку негова интеграција во Меѓународниот совет на музеи (ИКОМ) кој ги исполнува универзалните етички и политички начела содржани во Повелбата на Обединетите нации, да придонесе кон универзалните човекови и граѓански права и кон грижливото зачувување на културното богатство. МК МЕМО дејствува како главна организација под чиј закрила се бројните меморијални музеи во Европа, Африка, Америка и Азија посветени на жртвите на државната тиранија.

ПОВЕЛБА

Ова е меѓународна повелба за меморијални музеи која е ориентирана и кон Декларацијата на ОН за човекови права и кон етичките начела на ИКОМ. Основните начела за комеморација во меморијалните музеи се:

1. Заедничката култура на сеќавање не може и не смее да биде диктирана со закон. Со оглед на мноштвото различни историски искуства, меморијалните музеи треба да ја прифатат коегзистенцијата на различни императиви за комеморација кои се насочени кон плуралистички култури на сеќавање. Институциите треба да се стремат кон соработка, наместо кон поттикнување на конкуренција која може да создаде борба за доминација. Доколку се сака ова да заживее во пракса, заедничката култура на сеќавање треба постапно да се развива и да произлезе од мноштвото децентрализирани иницијативи.
2. Плуралистичката култура на сеќавање исто така бара споделување на заеднички позитивни вредности. Овие вредности веќе постојат во универзалната декларација за човекови и граѓански права.
3. Меморијалните музеи како музеи на современата историја се главно инволвирани во одржување на сеќавањето за јавните злосторство извршени против малцинствата. Затоа сегашните држави, влади и локални заедници имаат големата одговорност кон меморијалните музеи и треба да ги обезбедуваат нивните поставки и да им обезбедат највисок степен на независност од политички директиви. Воедно, меморијалните музеи треба што повеќе и потесно да се поврзат со граѓанското општество, како и да преземат особени усилби за интегрирање на малцинствата.
4. Модерните меморијални музеи се музеи на современата историја со посебна обврска во однос на хуманитарното и граѓанското образование. Меморијалните музеи ќе можат да се справат со политичките интереси и лобисти само доколку постигнат високо ниво на квалитет во нивната работа, инфраструктура и персонална организација.
5. Темелните одлуки на меморијалните музеи во однос на содржината, образованието и преставувањето треба главно да се носат врз основа на отворена, нехиерархиска и плуралистичка дискусија со преживеаните, академските кругови, наставниците, лобистите и ангажираните општествени групи. Работата на меморијалните музеи во начело е научно заснована. Државните институции и приватните спонзори ова мора да го прифатат.
6. Информациите кои се пренесуваат преку изложбите, публикациите и образовните проекти за историски настани треба да предизвикаат сочувствување со жртвите како поединци и групи кои биле конкретна цел на прогонот. При толкувањето на таквите настани треба да се одбегне сеќавањето да се прави преку форми на одмазда, омраза и лутина меѓу различните групи на жртви.
7. Историските искуства треба да се интегрираат во историски контекст, без при тоа да се минимизира личното страдање на поединечните жртви. Интегрирањето на историските настани треба да се одвива во рамките на модерното истражување на современата историја, како и со почитување на научните начела на дискурсот и различните перспективи и гледишта.

8. Гледиштата на извршителите на злочините мора да бидат претставени. Извршителите не треба да бидат демонизирани, туку напротив нивните идеологија, цели и мотиви треба да се исползуваат за да се објаснат нивните дејствија. Ова ги вклучува и институционалните и општествените механизми, како и индивидуалните биографии на извршителите. Способноста да се преиспита сопственото гледиште подразбира вклучување и на сопствените злосторства и слики која ја имаме за себе во претставувањето на „другиот“. Истиот природ треба да се примени и во однос на бројните и мошне различни групи на (немите) набљудувачи на настаните.
9. Меморијалните музеи лоцирани на автентични историски места каде биле извршени злосторствата даваат огромна можност за реализација на историско и граѓанско образование, но истовремено се појавуваат и големи ризици. Затоа меморијалните музеи не треба нивната образовна дејност толку да ја фокусираат кон содржината, туку повеќе кон универзалните начела. Овој природ бара посетителите да не се чувствуваат преоптоварени или индоктринирани, дека се почитува субјективното гледиште на поединецот и дека контроверзните теми се третираат како контроверзни.
10. Меморијалните музеи како музеи на современата историја секогаш се самокритични во однос на сопствената историја и истата треба да ја направат дел од нивната култура на сеќавање. Свесни за сегашните трендови во размислувањата, тие треба нивните презентации да ги насочат кон современо толкување на минатото, сепак потпирајќи се на фактичките историски настани.

Информација за Претседавачот со ИХРА, Михнеа Константинеску

Критериуми за соодветни локации на меморијалните музеи

Составно од Комитетот за геноцид на Ромите и Работната група за меморијални музеи, јуни 2016 год.

Со оглед на тоа што меморијалните места често се разликуваат едно од друго во однос на многу аспекти, одредени, подолу наведени, критериуми, би требало да важат за сите од нив. Од гледна точка на Комитетот за геноцид на Ромите и Работната група за меморијални музеи, овие критериуми, втемелени врз Меѓународната повелба за меморијални музеи (текстот во италијански) усвоена на пленарното заседание на Меѓународната група за образование, сеќавање и истражување на Холокаустот (ИТФ), во Лиеж, во 2012 г., се следниве:

- Етичко почитување, оддавање почит на жртвите

Меморијалните музеи имаат задача да го заштитат достоинството на жртвите на сите форми на експлоатација и, одејќи над вообичаените поуки од историјата, да обезбедат дека толкувањето на политичките настани инспирира критичко и независно размислување за минатото.

- Мора да се дефинира јасна одговорност за меморијалното место (локално, регионално, државно); да се обезбеди независност на меморијалното место од политички директиви

Меморијалните музеи како музеи на современата историја се главно инволвираны во одржување на сеќавањето за јавните злосторства извршени против малцинствата. Затоа сегашните држави, влади и локални заедници имаат голема одговорност кон меморијалните музеи и треба да ги обезбедуваат нивните поставки и да им обезбедат највисок степен на независност од политички директиви. Воедно, меморијалните музеи треба во широк обем да се прикотват кон граѓанското општество и да преземат особени усилби за интегрирање на малцинствата.

Модерните меморијални музеи се музеи на современата историја со посебна обврска во однос на хуманитарното и граѓанското образование. Меморијалните музеи ќе можат да се справат со политичките интереси и лобисти само доколку постигнат високо ниво на квалитет во нивната работа, инфраструктура и персонална организација.

- Вклучување и консултации со, меѓу другото, здруженијата на жртвите во осмислувањето на содржината на меморијалното место; плуралистички дискусии; научно базирана работа

Темелните одлуки на меморијалните музеи во однос на содржината, образованието и преставувањето треба главно да се носат врз основа на

отворена, нехиерархиска и плуралистичка дискусија со преживеаните, академските кругови, наставниците, лобистите и ангажираните општествени групи. Работата на меморијалните музеи во начело е научно заснована. Државните институции и приватните спонзори ова мора да го прифатат.

Со оглед на стареењето на членовите на здруженијата на жртвите, би требало во советодавните одбори да се вклучуваат и нови посветени младински организации од граѓанското општество.

- Соодветни информации во музејот

Информациите кои се пренесуваат преку изложбите, публикациите и образовните проекти за историски настани треба да предизвикаат сочувствување со жртвите како поединци и групи кои биле конкретна цел на прогонот. При толкувањето на таквите настани треба да се одбегне сеќавањето да се прави преку форми на одмазда, омраза и лутина меѓу различните групи на жртви.

Гледиштата на извршителите на злочините мора да бидат претставени. Извршителите не треба да бидат демонизирани, туку напротив нивните идеологија, цели и мотиви треба да се исползуваат за да се објаснат нивните дејствија. Ова ги вклучува и институционалните и општествените механизми, како и индивидуалните биографии на извршителите. Способноста да се преиспита сопственото гледиште подразбира вклучување и на сопствените злосторства и слики која ја имаме за себе во претставувањето на „другиот“. Истиот приод треба да се примени и во однос на бројните и мошне различни групи на набљудувачи на настаните.

- Понуди за педагошки посети со водич, педагошки материјали и соодветен степен на достапност на овие понуди/материјали

Меморијалните музеи лоцирани на автентични историски места каде биле извршени злосторствата даваат огромна можност за реализација на историско и граѓанско образование, но истовремено се појавуваат и големи ризици. Затоа меморијалните музеи не треба нивната образовна дејност толку да ја фокусираат кон содржината, туку повеќе кон универзалните начела. Овој приод бара посетителите да не се чувствуваат преоптоварени или индоктринирани, дека се почитува субјективното гледиште на поединецот и дека контроверзните теми се третираат како контроверзни.

Треба да се обезбедат понуди за обука на наставниците со цел соодветна подготовка на ученичките посети и нивен дебрифинг по посетите; педагошките материјали треба да бидат достапни на интернет. Меморијалните музеи исто така треба да обезбедат соодветни информации и посети со водич за сè поголемиот број на поединечни посетители, според нивното поле на интерес и нивните комеморативни потреби, обезбедувајќи исто така програми на повеќе јазици.

- **Мора да се обезбеди физичка достапност (јавен транспорт) и доколку е можно пристап до музејот без бариери**

Од суштинска важност е меморијалните музеи да бидат пристапни со јавен транспорт. Не е прифатливо до важните меморијални музеи да може да се стигне единствено со тешкотии и само со приватни возила. Приоритет треба да се даде на пристап без никакви бариери, наместо на пр. на законите за заштита на наследството.

- **Се обезбедува соодветно ниво на заштитата на наследството (по можност од национална важност)**

Соодветното ниво на заштита (по можност на национално ниво) се обезбедува преку активни и делотворни законодавни и физички мерки за зачувување, обезбедување и развој на меморијалните музеи, а во полза на денешните и идните генерации.